

Châng thlan: *1 Korin 9:13, 14.*

Zirlâite tân:

Hriat tûr: Sâwma pakhat pêk hian Pathian buhzêm a hawng a ni mai lo va, a ram zauh zêlna atân khawvêl hnênah Pathian buh a sem zâi bawk a ni tih an hria ang.

Vei tûr: Chanchin tha theh darhna hmanrua anga ngâiin sâwma pakhat pêk nachâng an hria ang.

Tih tûr: Mi dangte pawh sâwma pakhat pe vê thîn tûrin an tihhmuh ang.

THUPI THEN:

I. Hriat tûr: Pathian hna chu Pathian miten an thawk ang

- A. Sâwma pakhat hi eng atâna hman tûr nge?
- B. Pathian malsâwmnate hi eng tiangin nge then sawm a nih?
- C. Sâwma pakhat pêk leh rinna avânga chhandamna thû hi eng nge a inzawmna awm?

II. Vei tûr: Pathian nêna sum khâwl khâwm tûr kan nihna chu hriain

- A. Sâwma pakhat pêk hi (Pathian hna thawh zêl a nih theihna tûra) kan mawhphurhna a ni tih hriatna leh dân anga ngâia pêk (Farisai-te tih ang) hi eng nge a danglamna?
- B. Ringtûte hian eng tin nge an thilphalna rilru hi an châwm len zêl ang a, mahni hmasialna thanga âwk vê lo tûrin an invênhim ang?

III. Tih tûr: Pathian hna thawh nâna Pathian malsâwmnate hmangin

- A. Eng tin nge ringtûte hian an ringtupuite hi sâwma pakhat rinawm taka pe vê tûrin an fuih phûr theih ang?
- B. Eng tin nge rawngbâwlina hmachhawpte hian sâwma pakhat la pe vê ngâi lote hi pe vê tawh thîn tûrin a fuih phûr theih ang?
- C. Eng tiangin nge Pathian kohna rinawm taka chhânna hian kan rinna a tihpun thîn?

KHÂIKHÂWMNA: Sâwma pakhat pêk hian Pathianin kan thuneihna hnuaia awm tûra a tih sum leh pâi leh theihnate, rinawm taka enkawltu ni tûra thutlûkna kan siamna kawngah, nghawng lian tak a nei a ni.

INZIRTÎR DÂN TÛR

RAHBI 1-NA—Chawk phûr rawh

Bible châng thlûr bing tûr: *1 Korin 9:13, 14.*

Thlarau thanna atâna thu pawimawh: Pathian hnâa eng emaw thawh vê neihna hian a petu chu mi mal nun leh thlarau lamah pawh malsâwmna tam tak a thlen a. A leh lamah, Pathian chuan rawngbâwlina hmang hian mi tam tak hnênah malsâwmna a thlen vê leh chhâwng bawk.

ZIRTÎRTÛTE PUÂL: Ellen G. White-i chuan a lehkhabu, *Education* tihah chuan pêkin lukhâwng a neihzia mâwi takin a lo ziak a. Tui luang nêna tehkhinin heti hian a sawi: 1) Lui te tak tê-tê-te chu infin zêlin lui lian zâwk a lo insiam a, chutianga tuifinriat lam pana an luanna lamah chuan thlâite leh hnimte tân malsâwmna an thlen zêl thîn; 2) Tuifinriat, dîl leh lui lian tak takte hian mit la hlawm hlê mah se, anmahni châwmtu lui te tak tê-tê-te tel lo chuan eng mah an ni chuang lo.

Hêng a thil sawite hi eng tiangin nge sâwma pakhat pêk nên a inlaichîn le? Pathian ram zauh zêlna atâna sâwma pakhat hman a nihna hmun apiangah chuan thian lenna leh mâwina a awm thîn.

Chutianga ʈan lenna chu hmun tina a inang vek kher chuang lo va. Isuan buh chi tehkhin thu a sawi khân buh chi hi a tlâkna hmun a zirin a ʈan len zêl dân pawh a inang lo zung thei a ni tih min hrilh. A châng chuan muang chângin a ʈang a, a châng lêmin a ʈang zawt zawt thung, chutianga a ʈan dân a inan loh zungna chhan chu thil tam tak a awm thei ang. Eng pawh ni se, a tihnâwngtu tûr tui tel lo chuan thlâi eng mah hi a ʈang thei lo hrim hrim a. Mi ʈenkhath chuan an beisei anga rah chhuah hmuh tûr an hmuh loh avângin sâwma pakhat an pe lo niin an sawi ʈîn a; mahse hetiang hi tih dân tûr dik a ni ang em? Pi White-i thil sawia a pahnhna hian thawh hona a pawimawhzia mâwi takin a tilang a. Lui te tak tê tê-te infin khâwmin lui lian zâwk leh tui finriatte a siam ang chia hian, Pathian hna thawka mi tinte kan ʈan tlân hian lalram chuan hmâ a lo sâwn ʈîn a ni.

Sawi hawn nân: La hlûm eng emaw zât, rawng chi hrang hrang la khâwm la, i class member-ten an hmuh ʈeuh theihna tûr hmunah dah rawh. La zai khat chu lâ-in i kut leh lam leh lamah thlung mar la, tichuan i class member-te zînga tu emaw kha ko chhuakin a kuta sât chat tûrin hrilh rawh. Zai khat lek a nih avângin awlsam tê-in a sât chat thei ang. Zai hnih thlung vê leh thung la, zai thum leh zai lî, chutiang chuan ti belh zêl la, a sah chah theih loh thleng tûrin ti ang che. Chumi zawh chuan, “A zai hnuhnûng ber kha zai dang âiin a chat har bîk em ni?” tiin zâwt la. (A chhânna chu: ni lo tih a ni ang). “A nih leh, la zai hnuhnûng ber a tel tâk avânga a chah loh chhan kha eng nge ni?” tiin zâwt leh la (A chhânna chu: la zâi zawng zawngte kha an ʈanrual tâk avângin a chat thei ta lo a ni tih a ni ang).

Hê ʈû hian mi ʈenkhath, “an” sâwma pakhatte kohhrana chhûng lût lo va, anmahni ʈahnemngaihna muala (rawngbâwlna thil chu a ni vê tho ang) hman mai duhtûte chungchâng a sawi le? Ringtûten inthuruala hnâ an thawh tlân (kohhhrana sâwma pakhat an rawn chhûn luh vek) hian eng nge a hlâwkna awm?

RAHBI 2-NA—Zawng chhuak rawh

ZIRTÏRTÛTE PUÁL: Isua kha rawngbâwlin a zin kual nasa hlê thîn a, thu pawh a hril ngawrh hlê bawh thîn. Eizawna hran pa a nei pawh a ni sí lo va; mahse khawia châw nge a ei thîn le? Hê zawhna hi Luka chuan chhângin, “hmeichhia tûte emaw ramhuai zâwl dam lehte leh na dam lehte nêh” tih thu a sawi lang a. “Chûng mîte chu Mari, a kaw chhûng ata ramhuai pasarih chhuak ‘Magdalini’ an tih te, Heroda sum enkawltu Chuza nupui Joaani te, Susani te, mi dang tam takte nêh an ni; chûngte chuan mahni neihin an rawng an bâwlsak thîn” (*Luka 8:2, 3*) tih thu a sawi bawh.

Luka ziaka kan hmuh ang hian amah ãanpuitu rinawm tak takte khân Isua chu a tîsa mamawh an phuhrûksak thîn niin a lang. An hming hmerha sawi lovin “mi dang tam tak” tiin a sawi bawh a. Hêng mi tam tak, an hming ziaka dah ni sí lohote hian Isua leh a zirtÏrte mamawh kha phal takin an phuhrûksak thîn a ni ang. Hmânlâi chuan Israel mîte khân Levia chîte leh puithiamte intunnunna tûr tâwk kha chu sâwma pakhat hmangin an thawh khâwm mai thîn a. Tûnlâi huna ringtûte pawh hian an tih dân ang kha ti vêin, he leia Pathian hnathawh hi kan theihna mual theuhah kan thawk tlâng vê mêk a ni.

ZIR ZÂUNA

I. Krista thupêk (*1 Korin 9:13, 14; Marka 16:15; Matthaia 28:19, 20; 2 Korin 11:7–10; 1 Timothea 5:17, 18; Malakia 3:10*).

Paula chuan chanchin ãa chu chanchin ãa hriltûte ei hmuh nâna Kristan a ruat a nih thû a sawi a (*1 Kor. 9:14*). Heta “ruat” a tih hi Sâp ãawng Bible lamah chuan “thu pe” (“commanded”) ti te-a dah a ni hlawm. A Grik ãawng chuan *diatasso* tih a ni a, he thumal hi “nemngheh” (“ordained”) tih te, “thu pê” (“commanded”) tih te, leh “ruat” (“appointed”) tih te-a lehlin a ni a. Mizo Bible-a “ruat” an lo ti hian a awmzia a phawk fu ber zâwk a ni. Hetianga chanchin ãa hriltûte mamawh phuhrûksak hi Pathianin a ruat sa rêng a lo ni. Hetianga ni lo kawng dang reh tumtûte chuan

Bible-ah ãanchhan tûr an hmu kher lo vang, a chhan pawh hetiang hi Krista pawmpui leh a ãa tih, a thupêk a nih vâng a ni.

Hetiãg thû tho hi Timothea hnênah pawh khân a sawi bawk a (*1 Tim. 5:17, 18*), chutah pawh chuan Thuthlung Hlui leh Thar lehkhâbûte aãanga ãanchhan dapin (*Deut. 25:4; Mat. 10:10*, leh *Luka 10:7*), Thluthlung Thar lehkhabu-a mi a sawi chhâwn phei chu amah Isua ãawngkâ ngei a ni. Chuvângin sâwma pakhat pêk hi chanchin ãa rawngbâwlna pui tûra mihringte ruahmanna siã chawp ni lovin, Kristan a lãlram zauh zêlna atâna a lo ruat sâ rêng a ni zâwk a ni.

Ngaihtuah teh: Eng tin nge he thil, “Pathian ngein a ruat” hian kan sâwma pakhatte hi mahni duh dân angã hmang mai tûra thlêmna lakah min vên le?

II. Malsâwmna kang ngâi lote (*Malakia 3:8–12; 1 Petera 3:8, 9; Luka 6:38; Tirhkohte 20:35; Jeremia 17:7*).

Kristiante hian Kristan a lo ruat ang ngeia lãlram zauh zêlna tûra thawh vê a tumna hi rinawm takin tilang ta se, eng ang thilmakte nge lo lang ang le? Ringtûte hian vân aãanga lo chhuak malsâwmnate chu dawng tûrin an inpeih a ni tih huai takin an sawi thei em?

Pathian chhûngkaw tin hnênah hian lei lam leh, thlarau lama hlâwkna tûr malsâwmnate sem zâi a ni a. Amaherawhchu, Pathian chuan ringtûte hi sum leh pâi chhêk khâwl nghek nghektu ni lova, malsâwmna hnâr ni vê tûrin min duh a ni. A hma lamah pawh kan sawi tawh, *Education* tih lehkhabu-ah bawk khân he thu hi fiah takin Ellen G. White-i chuan a lo sawi leh a. Lui te tak tê-in a âia lui liã deuh a fin a, chu lui chuan a âia lui liã deuh zâwk a fin vê leh a, chu lui chuan lui liã tak a fin a, chu lui liã tak chu tui puiah a luãng lût a, tichuan, tui pui chuan tui finriat a fin vê leh ãhîn a, tui finriat aãang chuan chhûm a lo insiã a, chhûm chuan ruah a siã a, ruah chuan luiã luãng tûr tui a siã vê leh bawk ãhîn. Chutiãng chuan Pathianin thil a siã tin rêng

maite hian thil eng emaw dang an siam chhâwng vê leh zêl a, khawi hmun emaw aṭangin an tâna ṭha leh ṭangkâi tûr thil an dawng ṭheuh ṭhîn a ni.

Ringtûte hi petu ni tûra siam kan ni a. Thil kan pêkte hian Pathian malsâwmna kan dawn theih nân hmun ruak a siam ṭhîn. Mi, anmahni ringawt inngaihtuahtûte chuan hetiang a Pathianin a rawn chhûn khahna tûr hmun ruak hi an nei vê thei lo. Mi dangte hnêna ṭanpuina pe ṭhîntûte hi mi hlim thei ber berte an ni tih kan hre hlawm ngei ang chu. Pathian Thlarau chuan chutianga thlarau lam leh tîsa thil tak pawha hmun ruakte chu rawn hnawh khah a tiam a. A thutiamte chu ringa min rawn chhûn khah hun tûr chu kan lo nghâk reng tûr a ni.

Ngaihtuah teh: Ringtûten Pathian malsâwmna an dawnte chheprelh an tum châng hian Krista thil ruat dân hi eng tiangin nge a sukuk ṭhîn le?

RAHBI 3-NA—A taka nunpui tûr

ZIRTÏRTÛTE PUÁL: Pathian chuan thil engkim a nei vek a. Chuti a nih chuan, eng vângin nge kan sum leh pâite hi a duh tlat sî le?

Hetiang zâwng hian zawhna kan siam tûr a ni lo. Sâwma pakhat pêk hi Pathian ipite-a pawisa han thunna angah kan ngâi tûr a ni lo va. Rawngbâwltûte hlauh tumsak hi sâwma pakhat kan pêk chhan tûr bulpui ber lah a ni hek lo. Bible zirtÏrtÛte, pastor-te, leh evangelist-te hi sâwma pakhat hmanga châwm an ni ngei mai a; mahse zirlâi zir chhuak a hlâwkna teltu takte chu sâwma pakhat petûte hi an ni zâwk.

Amah Krista ngei chuan Pathian a nihna angin sâwma pakhat pêk hi a ruahman sa vek a ni a. Sum chheprelh chu sum bawhlhlawhah a chang thuai ṭhîn, a chheprelhtu pawh mi dik lohah a siam ngê ngê ṭhîn. Pathian chuan a fâte hi a hmangaih êm avângin sâwma pakhat pêkna hmanga an rinna tilang tûrin a cho va, rinawm taka an pê a nih ngat chan thlarau lama an ṭhan zêlna tûr kawng zâu takin a inhawng a ni.

Ngaihtuah zui tûr/a taka nunpui tûr zawhnate:

- ❶ Mihringte hian eng anga nasa pawhin thawk mah ila, chhandamna chu kan hlawh chhuak zo dâwn chuang lo va, kan tlanna atân hi chuan Krisa-ah kan innghat pumhlûm tawp a ni tih kan ring. Chuti a nih chuan, eng vângin nge kan taksa mamawhte phuhrûk nân hian Kristan min pêkte hi ring lova keimahni'n hnâ kan thawh hi rin kan tum tlat thîn sî hlawm le?
- ❷ Rome Lehkathawn hian keimahni thatna hian eng tin emaw tak Pathianin min chhandam a battîr nia ngâi lo tûrin min hrilh a. Pathian thu zawm avânga hmuingîlna thleng thîn nia thu hriltûte ang deuh mai hian a châng chuan sâwma pakhat kan pêk hian Pathian chu khawvêl thila malsâwmna min rawn thlensak a bâ nia ngaihna kan neih vê deuh thîn hi eng vâng nge ni ang? Eng vângin nge hetiang ngaihtuahna hi ngaihtuahna dik lo a nih a, chanchin tha awmzia hriatthiam lohna a nih bawk le?
- ❸ Rinawm taka sâwma pakhat pêk bâkah pawh hian, eng tin nge ringtûte hian pastor-te, Bible zirtîrtûte, evangelist-te leh Pathian hna thawktu dang râi hmatâwnga awmte hi kan tanpui theih ang?
- ❹ Mi tu emaw chu an pastor emaw, an Bible zirtîrtû-in emaw thil dik lo lian tak a tih avângin a rilru hnual hlê mai a, chu mi chu eng tin nge rinawm taka sâwma pakhat la pe zui zêl tûrin i fuih theih ang?
- ❺ Pathianin mal min lo sâwm tawhte kan theihngihlh lohna tûr leh, vawiin thlenga Pathian rinawmzia kan la hriat zui zêl theihna tûrin eng thilte nge kan tih theih awm?

RAHBI 4-NA—Boruak siam rawh

ZIRTÎRTÛTE PUÂL: Rinawm taka sâwma pakhat pêk thîna hian Pathianin zirtîra mîte siam nâna an thil neihte thawh tûra a kohna hmanga tizalênin khawvêl hnênah malsâwmna chhiar sên loh an thlentîr tawh a. Seventh-day Adventist Kohhran ngei pawh hi United States hmârçh hak lama awm ringtu mi tlêm tê chauh ni

thîn kha tûnah chuan khawvêl pum dâp chhuak vek kohhran kan lo ni ta a, *Thupuan 14*-a vântirhkoh pathumte thuchah ênga kohna kan dawn chu kan hlen chhuak mêk a ni. Mihring tawnga sawi chuan, hetiang taka ropui kan lo ni vê ta hi rinawmna leh inhlanna thilpêk tel lo chuan a thleng thei hauh lo vang.

Tih tûrte:

- ❶ Adventist Kohhran chanchin kal tawh inziakna lehkhabu awmte chhiar ula, kan Kohhran a lo t̄han chhoh dân te, a châng a sum leh p̄aia harsatna kan tawh rap rap dân te, leh Pathianin buaina at̄a mi a hruai chhuah zêl t̄hin dân te chu ngun takin ngaihtuah zui ang che u.
- ❷ Mi tu emaw, rinawm taka s̄awma pakhat a p̄ek t̄hin avâng a m̄te hriat hlawh deuh chanchin inziakna lehkhabu in neih chuan chhiar rawh u.
- ❸ Rinna, rinawmna, leh s̄awma pakhat p̄ek chungchâng hi hla phuah la. In class-ah sa chhin ang che.